

JØRGEN NICLASSEN:

– VIT HAVA BRÚK

– Vit eru nokk tað landið í verðini, sum hevur mest brúk fyri umheiminum, harvið eisini USA, sigur Jørgen Niclasen, landsstýrismaður í fíggjarmálum, sum hevur greitt amerikansku sendikvinnuni í Danmark frá nøkrum av sínum sjónarmiðum um eitt nú fríhandilsavtalu og loysing

PÆTUR HJALMAR EVENSSON

IFøroyum skulu føroyingar ráða. Hetta gjørdi Jørgen Niclasen greitt fyri amerikansku sendikvinnuni í Danmark, Carlu Sands, tá tey bæði funduðust týsdagin, nú sendikvinnan var á vitjan í Føroyum.

Her meinar hann við, at hvørki USA ella Danmark eiga at bestemma, hvat vit gera í Føroyum.

– Vit finna okkum ikki í, at onnur skulu taka avgerðir her. Tað ræður um at handla civiliserað, men ikki leggja seg undir nakran. Har legði eg ikki fingrarnar ímillum, sigur Jørgen Niclasen, sum m.a. fortaldi sendikvinnuni um síni sjónarmið viðvíkjandi 5G-netinum í Føroyum, har danir royna at gera sína ávirkan galdandi.

– Danir eru byrjaðir at umdefinera trygdarpolitikk. Nú hevur Mette Frederiksen boðað frá, at fjarskipti knappliga skal blíva trygdarpolitikkur. Eg greiddi amerikanarunum frá, at tað finni eg meg ikki í. Nú hava vit í Føroyum yvirtikið málsøkir síðan 1948. At danir nú byrja at umdefinera politikk, soleiðis at danir yvirtaka málsøkini aftur, tað góðtaka vit ikki. Fjarskipti er eitt føroyskt málsøki, og longri er tann diskussiónin ikki, sigur Jørgen Niclasen.

– Mette Frederiksen hevur meldað út, at hon skal hava løgmann á fund til at gera tað til eitt danskt málsøki. Tað er ikki í lagi. Hatta er ein avgerð, sum vit í Føroyum mugu taka, men vit mugu sjálvandi taka hana við

ábyrgd. Og vit mugu eisini sjálvi taka avleiðingarnar av teimum avgerðunum, sum vit taka, sigur hann.

Landsstýrismaðurin fortaldi í sama sambandi sendikvinnuni um síni sjónarmið um kópalógina, har amerikanarar vilja hava, at alarar ikki skulu drepa kóp.

– Eg segði við hana, at tá rakti hon okkum øgiliga nær við hjartað. Málið bleiv avgreitt í Føroyum, tí alararnir staðiliga bóðu um tað. Men um kravið var, at vit føroyingar skuldu forbjóðast at drepa kóp, so kundi eg gott fortelja henni, at so hevði svarið verið bums-nei. Tí tað verða ikki amerikanarar, sum koma at bestemma í Føroyum. Hóast vit slett ikki drepa kóp, sigur Jørgen Niclasen og tekur saman um:

Hann dugir ikki at siga, um Carla Sands skilti síni sjónarmið, og sum skilst hevði hon ikki tær stóru viðmerkingarnar til júst hetta.

– Eg havi so sagt henni mítt sjónarmið. Rættiliga týðiligt, sigur Jørgen Niclasen.

Snakkaði um loysing

Tað er ein sannroynd, at áhugin hjá USA fyri Føroyum er nógv størri í dag, enn hann var fyri nøkrum árum síðani. Áhugin kemur serliga av, at Føroyar leggja geografiskt væl fyri í tí, sum amerikanarar kalla fyri "portrið til Arktis".

Í fjør ætlaði Trump sær at keypa Grønland, og fyri kortum hevur USA bjóðað sær til at hjálpa føroyingum í korona-kreppuni. Tað er nærliggjandi at hugsa, at har eru stórir áhugamál uppá spæl hjá USA enn eitt vanligt samstarv um vísind,

gransking og handil. Mann kann tí spyrja seg sjálván, hvørjar veruligu ætlanirnar hjá USA eru við Føroyum. Jørgen Niclasen heldur ikki, at mann skal stúra fyri, at USA trokar seg for nógv fram í Føroyum.

– Tað eri eg ikki bangin fyri, nei. Tey ynskja bara eitt ganska civiliserað samstarv. Tað er tað, sum lond vanligar tosa um. Innan fyri mentan, gransking og íverksetan. Og eg segði greitt við hana, at okkara mál er, at í Føroyum skulu føroyingar ráða, sigur hann.

Segði tú henni, at tú vilt loysa frá Danmark?

– Eg segði, at eg hoyri til tann vongin í Føroyum, sum er fyri loysing. Og at eg í løtuni eri í samgongu við einum sambands-løgmanni. Eisini fortaldi eg, at politikkur í Føroyum seinastu

nógvu árinum hevur snúð seg um høgra-vinstra, og um mann vildi hava balladu millum Føroyar og Danmark, so fer alt at snúgva seg um loysing-samband. Men tað ger tað bara ikki í løtuni, sigur Jørgen Niclasen.

– Vit hava brúk fyri USA

Carla Sands fortaldi í Sosialinum mikudagin, at ætlanirnar við framtíðarsamstarvinum snúgva seg um vísind, gransking, mentan og eitt økt handilssamband. Jenis av Rana, uttanríkisráðharri, fortaldi eisini um ein nýggjan maritiman depil, sum amerikanarar sambært honum vóru áhugaðir í at sleppa at brúka til síni skip, tá tey koma hendan vegin.

Jørgen Niclasen heldur, at vit kunnu fáa nógv burtúrur einum tættari samstarvi við USA.

– USA er ikki so nógv øðrvísi